

Р Е П У Б Л И К А   Б ъ л г а р и я
М И Н И С Т Е Р С К И   С Ъ В Е Т
_____Препис

П О С Т А Н О В Л Е Н И Е   №   1 4 0

от   5 юли   2002 година

ЗА приемане на Правилник за прилагане на Закона за
държавните помощи

М И Н И С Т Е Р С К И Я Т   С Ъ В Е Т
П О С Т А Н О В И:

Член единствен. Приема Правилник за прилагане на Закона за държавните помощи.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

Параграф единствен. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

ЗА МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/   Костадин Паскалев

**ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/   Севдалин Мавров**

Вярно,

**ЗА ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
"ПРАВИТЕЛСТВЕНА КАНЦЕЛАРИЯ":**

/Веселин Даков/

ПРАВИЛНИК

ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА ДЪРЖАВНИТЕ ПОМОЩИ

Раздел I

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С правилника се уреждат условията и редът за предоставяне на помошите, които могат да бъдат приети за допустими по смисъла на закона, производството пред Комисията за защита на конкуренцията, наричана по-нататък "комисията", по разрешаването и контролирането на предоставянето на помощи, както и наблюдението и координацията за осигуряване на прозрачност на държавните помощи, осъществявани от министъра на финансите.

(2) Правилникът се прилага и по отношение на държавните помощи, предоставяни на предприятията, на които държавата или общината е възложила извършването на услуги от обществен интерес. В тези случаи помощта се предоставя въз основа на договор или на основание на нормативен акт за извършване на обществена услуга, чиято цел е постигането на определено равнище на обслужване на потребителите.

Чл. 2. (1) Правилникът не се прилага за държавните помощи, насочени към оздравяване и преструктуриране на предприятия от отраслите: стоманодобив, преработка на желязо и стомана, въгледобив, корабостроене, автомобилостроене, транспорт, текстилна промишленост и производство на синтетични влакна.

(2) Оценката и разрешаването на помошите по ал. 1 се извършват по специални правила в съответствие с ангажиментите, поети от Република България с Европейското споразумение за асоцииране между Европейските общности и техните страни членки, от една страна, и Република България - от друга страна.

Раздел II

ДЪРЖАВНА ПОМОЩ ЗА МАЛКИ И СРЕДНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Чл. 3. Държавна помощ за малки и средни предприятия се разрешава от комисията, при условие че:

1. помощта се отпуска с оглед на подобряване дейността на предприятието;
2. помощта е необходима за постигане на конкретен икономически резултат, обоснован в подаденото до комисията уведомление;
3. помощта е пропорционална - нейният размер е сътносим със средствата, необходими за реализиране на проекта;
4. предприятието е независимо в пазарната си политика.

Чл. 4. (1) Приемливи разходи за малки и средни предприятия са разходите за:

1. инвестиции в дълготрайни материални активи (земя, сгради, машини, съоръжения и друго оборудване);
2. инвестиции в нематериални активи (разходи по придобиване на технологии, включително придобиване на патентни права, лицензии, ноу-хау или непатентовани технически познания);
3. заплати на персонала за новосъздадени работни места;
4. консултантски услуги, обучение и разпространение на знания (опит);
5. заплащане на разходи за наем, за създаване и поддържане на щандове и за участие в панаири.

(2) Приемливите разходи за малки и средни предприятия от отрасъл транспорт не включват разходите за транспортните съоръжения и транспортното оборудване, с изключение на разходите за железопътно подвижно оборудване.

Чл. 5. Държавна помощ, отпускана за заплащане на консултантски услуги, за реклама, за участие в панаири и изложби, за обучение, предаване и разпространение на опит, се разрешава от комисията, при условие че брутният интензитет на помощта не надвишава 50 на сто от общите приемливи разходи на проекта.

Чл. 6. За държавна помощ за малки и средни предприятия в целеви райони, определени по чл. 4, т. 1 от закона, нетният интензитет на помощта може да бъде увеличен до 65 на сто от общите приемливи разходи на проекта, като в този случай поддържането на инвестицията в района следва да е за период 5 години и минималното ниво на самофинансиране на инвестициите от предприятието да е не по-малко от 25 на сто от общите приемливи разходи на проекта.

Чл. 7. Държавна помощ за малки и средни предприятия, предназначена за инвестиции в дълготрайни материални активи и в нематериални активи, е допустима, ако нетният интензитет на помощта не надвишава 65 на сто от общите приемливи разходи на проекта.

Чл. 8. Държавна помощ, отпускана за текущи нужди на малки и средни предприятия, е допустима единствено при условията и по реда на чл. 28.

Чл. 9. Държавна помощ за малки и средни предприятия, предназначена за защита и опазване на околната среда, се разрешава при условията и по реда на раздел III.

Чл. 10. Интензитетът на допустимата помощ по чл. 5, 6 и 7 се изчислява като процент от приемливите разходи на инвестициите или като процент от разходите за работна заплата на персонала за новосъздадените с въвеждането на инвестициите работни места или като комбинация от тях, при условие че интензитетът на помощта не надвишава допустимия размер.

Раздел III

ДЪРЖАВНА ПОМОЩ ЗА ЗАЩИТА И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Чл. 11. (1) Държавна помощ, отпускана за инвестиции за привеждане в съответствие с изискванията на нови или с изменение на съществуващи нормативни документи по околната среда, се разрешава от комисията, при условие че:

1. приемливите разходи са стриктно ограничени до допълнителните разходи за инвестиции в земя, сгради, оборудване и нематериални активи (включително внедряване на най-добрите налични техники), необходими за привеждане в съответствие с изискванията на задължителната нормативна уредба и/или за изпълнението на мерки за подобряване качеството на околната среда; приемливите разходи се изчисляват в нетно изражение от доходите, придобити от всяко увеличение на капацитета, от икономията на разходите и от допълнителното спомагателно производство за периода на първите 5 години от съществуване на инвестицията;

2. инвестиционната помощ за малки и средни предприятия е за привеждане в съответствие с изискванията на нови задължителни норми по околната среда и е на разположение за 3-годишен период от приемането на тези нови норми по околната среда; разрешената интензивност е до 15 на сто в брутно изражение от приемливите разходи;

3. разрешената интензивност на инвестиционната помощ за подобряване дейността на предприятието по отношение на съществуващи норми по околната среда е до 60 на сто (тавана за регионална помощ, определен за целеви райони по чл. 4, т. 1 от закона + 10 на сто) в брутно изражение от разходите за приемливите инвестиции.

(2) Инвестиционна помощ за ефективно използване на енергията, за използване на възобновяеми източници и за комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия се разрешава от комисията, при условие че:

1. приемливите разходи са стриктно ограничени до допълнителните разходи за инвестиции в земя, сгради, оборудване и нематериални активи (включително внедряване на най-добрите налични техники), необходими за привеждане в съответствие с изискванията на задължителните норми по околната среда и/или за изпълнението на мерки за подобряване качеството на околната среда; приемливите разходи се изчисляват в нетно изражение от доходите, придобити от всяко увеличение на капацитета, от икономията на разходите и от допълнителното спомагателно производство за първите 5 години от съществуването на инвестицията;

2. допълнителните разходи при използване на възобновяеми източници или при комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия са определени като допълнителни в сравнение с разходите на инсталациите, произвеждащи енергия по традиционен начин;

3. разрешената интензивност на инвестиционната помощ за ефективно използване на енергията, за използване на възобновяеми енергийни източници и за комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия е до 60 на сто (тавана за регионална помощ, определен за целеви райони по чл. 4, т. 1 от закона + 10 на сто) в брутно изражение от приемливите разходи.

Чл. 12. (1) Помощ за ликвидиране замърсяванията на промишлени площаадки се предоставя, когато лицето, отговорно за замърсяването, не може да бъде идентифицирано

или то не може да поеме разходите. В тези случаи помош може да получи лицето, отговарящо за рехабилитацията на терена.

(2) Интензивността на помощта за рехабилитация на замърсени промишлени площадки възлиза до 100 на сто от приемливите разходи плюс 15 на сто от разходите за дейността. Приемливите разходи са равни на разходите за дейността, намалени с увеличението на цената на земята.

Чл. 13. (1) Помощ за преместване на предприятие се предоставя, при условие че преместването се основава на изисквания за опазване на околната среда, трябва да бъде извършено по административен или съдебен ред и предприятието прилага задължителните норми по околната среда за района, в който е преместено.

(2) Приемливите разходи трябва да бъдат ограничени до нетните разходи по преместването.

Чл. 14. Помощ за консултантски и други услуги се предоставя съгласно условията на раздел II.

Чл. 15. Разрешават се следните форми на оперативна помощ:

1. оперативна помощ за прилагане на щадящи околната среда методи и технологии за управление на отпадъците и за ефективно използване на енергията, при която помощта се ограничава стриктно до компенсиране на допълнителните разходи, сравнени с пазарните цени на подобни продукти и услуги; тази помощ трябва да има временен характер до 5 години и да бъде намаляваща; интензивността ѝ достига до 100 на сто от допълнителните разходи през първите 5 години, като в края на този период трябва да се сведе до нула; в случаите, когато помощта не е намаляваща, интензивността ѝ през първите 5 години не трябва да надвишава 50 на сто от допълнителните разходи;

2. оперативна помощ под формата на данъчно намаление или отписване на данъчно задължение за някои дейности, свързани с опазване на околната среда, при която отписването се извършва в случай на въвеждането на нов данък в действащ отрасъл или за продукт, по отношение на който е извършено хармонизиране на данъчното законодателство; разпоредбите се прилагат към съществуващите данъци, ако те имат положителен ефект по отношение на опазването на околната среда; може да се разрешават отстъпки на заинтересуваните фирми, когато данъците са въведени или са необходими данъчни облекчения поради настъпили значителни изменения в икономическите условия, които поставят предприятията в неизгодно положение;

3. оперативна помощ за използване на възобновяеми енергийни източници, при която приемливи са разходите, които покриват разликата между производствените разходи за използване на възобновяеми енергийни източници и пазарната цена на тази енергия;

4. оперативна помощ за комбинирано производство на електро- и топлоенергия, при която помощта се предоставя на предприятия, произвеждащи и разпространяващи електро- и топлоенергия за обществено потребление, когато разходите за производството им надвишават пазарните цени.

Раздел IV

ДЪРЖАВНА ПОМОЩ ЗА СТИМУЛИРАНЕ НА ЗАЕТОСТТА

Чл. 16. (1) Държавна помощ за стимулиране на заетостта е допустима, при условие че:

1. помощта е свързана със създаването на нови работни места за лица, които никога не са имали работа или са загубили своята предишна работа;
2. помощта е насочена към поддържане на съществуващи работни места в предприятието с цел избягване освобождаването на заети лица.

(2) Новосъздадените или запазените работни места по ал. 1 трябва да се поддържат най-малко 2 години от датата на прекратяване предоставянето на средства по схемата за помощ или от датата на еднократно отпусната помощ.

(3) Общият размер на помощта обхваща фиксираните размери за всяко новооткрито или запазено работно място. Този размер се изчислява на базата на допълнителните работни места спрямо средносписъчната численост на персонала за определен период.

(4) Държавна помощ за създаване на нови работни места, свързана с извършване на нови инвестиции от предприятието, е допустима като регионална помощ по раздел VII.

(5) Държавна помощ за поддържане на работни места за предприятия, които могат да бъдат оздравявани или преструктурирани, е допустима при спазване разпоредбите на раздел V.

Чл. 17. Не се считат за държавна помощ по този раздел общите законови или административни мерки, предназначени за професионално обучение или производствена практика на ученици и студенти, както и мерките, насочени към обучение за намиране на работа на инвалиди и социално слаби лица.

Раздел V

ДЪРЖАВНА ПОМОЩ ЗА ОЗДРАВЯВАНЕ И ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЯ В ЗАТРУДНЕНИЕ

Чл. 18. (1) Държавна помощ за оздравяване на предприятия в затруднение е допустима, при условие че:

1. формата на помощта е единствено предоставянето на държавен заем или държавна гаранция по заем, пред назначен за подкрепа на ликвидността на предприятието в затруднение, като лихвеният процент по заема трябва да е сравним с този за финансово стабилните фирми и по-точно с референтния лихвен процент, определен от Българската народна банка;

2. помощта е еднократна и има за цел да задържи предприятието на съответния пазар като конкурент за определен период;

3. помощта е временна мярка, която е допустима след представяне на оздравителна програма за предприятието; времетраенето на оздравяването не трябва да е повече от 6 месеца от датата на решението на комисията;

4. помощта бъде възстановена в срок до 12 месеца от датата на разрешаването ѝ от комисията; в противен случай държавната гаранция се отменя;

5. помощта е абсолютно необходима за избягване на сериозни социални или икономически проблеми, решаването на които не е възможно с общи законови и административни мерки.

(2) Оздравителният план се представя в определения от комисията срок. При непредставяне на плана или на доказателства, че заемът е изплатен или че действието на държавната гаранция е прекратено, комисията може да постанови решение по чл. 17 от закона.

Чл. 19. (1) Държавна помощ за преструктуриране на предприятие в затруднение се разрешава, при условие че:

1. помощта е еднократна и има за цел реорганизация и рационализация на дейността на предприятието на по-ефективна основа, като обикновено включва оттегляне от губеща дейност и преструктуриране на онези съществуващи дейности, които могат да станат отново конкурентоспособни; помощта се предоставя под формата на: парични и апортни вноски за увеличаване капитала на предприятието, оправдаване или намаляване на дългове или заеми, освобождаване от законоустановени данъци или вноски за социално осигуряване, получаване на държавна или общинаска гаранция по заеми и помощ за текущи нужди;

2. предприятието е представило на комисията програма за преструктуриране, която съдържа обосновани структурни мерки и/или дългосрочни гаранции за неговото икономическо развитие; програмата за преструктуриране на предприятие от отрасъл, в който има свръхпроизводствен капацитет, трябва да включва план с график за намаляване на производствения капацитет на предприятието;

3. помощта не се използва за подобряване на производствения капацитет на предприятието, с изключение на случаите, когато това е необходимо за възстановяване на съществуващи дългосрочни икономически връзки, без това да засяга съществено конкуренцията на съответния пазар;

4. предприятието има управленски капацитет за реализиране целите на помощта.

(2) В случаите на разрешаване на помощ, включваща компенсиране от държавата или общините на социални разходи по преструктурирането, включително освобождаване на работници или служители, които съгласно действуващото трудово законодателство трябва да се поемат от предприятието в затруднение, допустимият нетен интензитет на помощта не може да надвишава 75 на сто от стойността на приемливите разходи по проекта.

Чл. 20. Органите или лицата, предоставящи държавна помощ по този раздел, са длъжни на всеки 6 месеца или при поискване да уведомят Министерството на финансите за хода на изпълнение на плана за преструктуриране. При отклонение от одобрения план Министерството на финансите уведомява комисията.

Раздел VI

ДЪРЖАВНА ПОМОЩ ЗА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ

Чл. 21. Държавна помощ за фундаментални научни изследвания е допустима за извършване на изследователска дейност с експериментален или теоретичен характер, резултатите от която не се използват пряко за достигане на индустриски или икономически цели.

Чл. 22. Държавна помощ за изследователска дейност е допустима за приложни изследвания, резултатът от които е придобиване на познания и тяхното използване за разработване на нови или подобряване на съществуващи продукти, за разработване на нови или усъвършенстване на съществуващи технологии или услуги.

Чл. 23. Държавна помощ за допазарна изследователска дейност е допустима за разработване на проекти, насочени към непосредствено внедряване на резултатите от приложна изследователска дейност за разработване на нови или подобряване на съществуващи продукти, както и на технологии за продажба или за услуги.

Чл. 24. При изчисляване на интензитета на помощта по чл. 21, чл. 22 и 23 приемливи са следните разходи:

1. за заплащане на възнагражденията на персонала, включен в научната дейност;
2. за закупуване на инструменти, оборудване и земя, използвани за научната дейност;
3. за заплащане на консултантски и други подобни услуги, използвани изключително за научна дейност, включително хонорари на външни консултанти;
4. за покупка на техническа и научна литература, патенти и други обекти на интелектуална собственост и допълнителни общи разходи за текуща дейност.

Чл. 25. (1) Брутният интензитет на държавната помощ по този раздел се определя, както следва:

1. за помощта по чл. 21 - до 100 на сто от стойността на приемливите разходи на проекта за всички предприятия;
2. за помощта по чл. 22:
  - а) за големи предприятия - до 50 на сто от стойността на приемливите разходи на проекта;
  - б) за малки и средни предприятия - до 60 на сто от стойността на приемливите разходи на проекта;
  - в) за предприятия, функциониращи в целеви райони, определени по чл. 4, т. 1 от закона - до 75 на сто от стойността на приемливите разходи на проекта;
3. за помощта по чл. 23:
  - а) за големи предприятия - до 25 на сто от стойността на приемливите разходи на проекта;
  - б) за малки и средни предприятия - до 35 на сто от стойността на приемливите разходи на проекта;
  - в) за предприятия, функциониращи в определени целеви райони по чл. 4, т. 1 от закона - до 50 на сто от стойността на приемливите разходи на проекта.

(2) Помощта за придобиване на патент или технология не може да надвишава 25 на сто от стойността на приемливите разходи на проекта за големи предприятия и 35 на сто

от стойността на приемливите разходи на проекта за малки и средни предприятия и за предприятия, функциониращи в определени целеви райони по чл. 4, т. 1 от закона.

Раздел VII

ДЪРЖАВНА ПОМОЩ ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

Чл. 26. (1) Държавна помощ за регионално развитие е допустима за първоначална инвестиция или за откриване на нови работни места в определен район на Република България.

(2) Приемливите разходи на проекта за държавна помощ за регионално развитие включват:

1. субсидии за закупуване на земя, сгради, машини, технологии и други дълготрайни материални активи;
2. държавни заеми с лихви под пазарните;
3. данъчни облекчения или облекчения по вноски за социално осигуряване и/или субсидии за заплащане на работни заплати на новоназначени работници или служители.

(3) В изключителни случаи е допустима и оперативна помощ (помощ за текущи разходи) за заплащане на възнаграждения, работни заплати, транспортни разходи, наеми и други консумативи, при условие че:

1. помощта е в съответствие с целите на регионалната политика на страната;
2. помощта е ограничена във времето и прогресивно намалява.

(4) Инвестициите и откритите нови работни места трябва да бъдат поддържани не по-малко от 5 години от датата на постановяване на решението на комисията, като минималното участие на получателя на помощта в проекта не може да бъде по-малко от 25 на сто.

(5) Помощ за регионално развитие за големите инвестиционни проекти е допустима след разрешение на комисията.

Чл. 27. (1) Еквивалентите на помощта по чл. 26 се определят, както следва:

1. за големи предприятия, функциониращи в целеви райони, определени по чл. 4, т. 1 от закона – до 50 на сто от стойността на приемливите разходи на проекта;
2. за малки и средни предприятия, функциониращи в целеви райони, определени по чл. 4, т. 1 от закона – до 65 на сто от стойността на приемливите разходи на проекта;
3. за малки предприятия (новосъздадени или съществуващи), функциониращи в райони, определени от Министерския съвет, в които живее по-малко от 1 на сто от населението на страната, имащи предмет на дейност строителство, продажба и ремонт на моторни превозни средства, автобусен превоз на пътници, търговия на дребно, управление на хотели и ресторани, поправка на домакински уредби, здравни и социални дейности, общински и социални услуги и в които най-малко 20 на сто от новосъздадените работни места са предназначени за лица, живеещи в районите - до 75 на сто от приемливите разходи на проекта.

(2) Максималният размер на нетния еквивалент на помощта по ал. 1 не може да бъде надвишен в случаите, когато помощ е допустима и на друго основание или по други схеми за помощ, като помощ за малки и средни предприятия, за опазване на околната среда, регионална помощ и др. В този случай органът или лицето, което предоставя помощта, уведомява комисията за предпочитаната схема за помощ.

(3) Нетният еквивалент на допустимата помощ се изчислява по методика съгласно приложение № 1.

Раздел VIII

ОПЕРАТИВНА ПОМОЩ (ЗА ТЕКУЩИ РАЗХОДИ)

Чл. 28. (1) Оперативната помощ е допустима, ако отговаря на изискванията по чл. 26 и на следните задължителни изисквания:

1. помощта е насочена към продължаване на пазарното присъствие на предприятието на съответния пазар;
2. помощта е абсолютно наложителна за предприятието и размерът ѝ е пропорционално оправдан и съизмерим с неговите нужди.

(2) Приемливите разходи за оперативна помощ са: разходите за заплати на персонала, транспортните разходи, разходите за заплащане на наеми и други консумативи.

(3) Нетният еквивалент на помощта по този раздел не може да надвишава размерите, определени в чл. 27.

Раздел IX

ДЪРЖАВНА ПОМОЩ ЗА ОБУЧЕНИЕ

Чл. 29. (1) Държавна помощ за обучение е допустима, при положение че обучението (общо и специално) на работници от едно или повече предприятия или сектори на промишлеността намалява разходите на предприятието за обучение на персонала за придобиване на нови умения.

(2) Приемливите разходи за обучение са разходите за:

1. заплащане до 50 на сто от възнаграждението на преподаватели или лектори, които обучават безработни лица, включително разходите за практика в предприятието;
2. закупуване на материали за обучението, на учебници и помагала и други текущи разходи, свързани с обучението;
3. заплащане на личните разходи на обучаващите, свързани с учебния процес, като се вземе предвид само времето, през което обучаващите са взели участие, след намаляване часовете на производство;
4. пътуване на обучаваните и обучаващите;
5. заплащане на амортизационните отчисления за инструментите и оборудването, използвани предимно по проекта за обучение;

6. управление на обучението;

7. заплащане на консултантските услуги, свързани с проекта на обучение.

(3) Помощ по този раздел е недопустима за обучение на персонала в отраслите: корабостроене, въгледобив и стоманодобив.

Чл. 30. Брутният интензитет на помощта по чл. 29 се определя, както следва:

1. за общо обучение на работници или служители:

а) на големи предприятия - до 50 на сто от стойността на приемливите разходи на проекта, ако са и в целеви райони по чл. 4, т. 1 от закона - до 60 на сто;

б) на малки и средни предприятия - до 70 на сто от стойността на приемливите разходи на проекта, ако са и в целеви райони по чл. 4, т. 1 от закона - до 80 на сто ;

2. за специално обучение на работници и служители:

а) на големи предприятия - до 25 на от стойността на приемливите разходи на проекта, ако са и в целеви райони по чл. 4, т. 1 от закона – до 35 на сто;

б) за работници и служители на малки и средни предприятия - до 35 на сто от стойността на приемливите разходи на проекта, ако са и в целеви райони по чл. 4, т. 1 от закона - до 45 на сто;

3. за обучение в областта на морския транспорт, независимо дали се предоставя за общо или за специално обучение - до 100 на сто от стойността на приемливите разходи на проекта, при положение че обучаваният не е член на екипажа на кораба, но е извънщатен негов служител, и обучението се провежда на борда на кораб, вписан в българския корабен регистър.

Раздел X

МИНИМАЛНА ПОМОЩ

Чл. 31. (1) Размерът на минималната помощ, определен в чл. 1, ал. 6 от закона, се изчислява, като:

1. в размера на субсидията се включват законоустановените такси, данъци и другите фискални задължения, дължими от получателя на помощта;

2. всяка друга форма на помощ (кредит, държавна гаранция и др.) се преизчисли до равностойност на парична субсидия.

(2) Минималната помощ е допустима за всички предприятия независимо от тяхната големина и пазарна сила.

(3) Получаването на минимална помощ не е пречка за получаване на други помощи по правилника.

(4) Всеки, който предоставя минимална помощ, е длъжен да уведоми в срок до 5 дни след предоставянето ѝ Министерството на финансите.

Раздел XI

КОМБИНИРАНЕ НА ПОМОЩИ ОТ РАЗЛИЧНИ ИЗТОЧНИЦИ И ПО РАЗЛИЧНИ СХЕМИ

Чл. 32. При комбиниране на помощи по различни схеми за регионална помощ общият размер на предоставените помощи от едни и същи или от различни органи или лица (регионални, общински, национални или по линия на международни организации и от Европейския съюз) не може да надвишава максималния размер на нетния еквивалент на помощта, определен в чл. 27, ал. 1.

Чл. 33. При комбиниране на регионална помощ или помощ за други цели общият размер на предоставените помощи не може да надвишава максималния интензитет на съответната помощ, определен в правилника.

Раздел XII

ПРОИЗВОДСТВО ПРЕД КОМИСИЯТА ЗА ЗАЩИТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА

Чл. 34. (1) Уведомлението по чл. 7 от закона е писмено и съдържа:

1. за помощите по раздели II-IX - данните, посочени в приложения № 2, 3, 4 и 5;
2. за всички останали помощи – данните, посочени в приложение № 6.

(2) Молбата по чл. 9, ал. 1, т. 2 от закона трябва да е написана на български език и да съдържа:

1. името, съдебната регистрация, предмета на дейност, седалището и адреса на управление:
  - a) на предприятието, което я подава;
  - b) на предприятието - получател на държавната помощ;
2. обстоятелствата, на които се основава молбата, като изрично се посочи органът или лицето, което предоставя държавната помощ, и нейният размер;
3. искане към комисията;
4. подпис на лицето, представляващо предприятието.

(3) С молбата по ал. 2 се представят:

1. удостоверения за актуалното състояние на предприятията по ал. 2;
2. доказателства в подкрепа на твърденията за извършено нарушение на закона;
3. пълномощно - когато молбата се подава от пълномощник на дружеството;

(4) Документите по ал. 3 трябва да са на български език или да са придружени с легализиран превод. Когато са приложени копия, те трябва да са надлежно заверени за вярност с оригиналите.

Чл. 35. (1) Уведомлението и молбата се завеждат в деловодството на комисията и се вписват в отделна книга по реда на постъпването им.

(2) В срок 5 работни дни от получаване на уведомлението или молбата директорът на дирекция "Правно-икономически анализи" в комисията извършва проверка на редовността им. Ако уведомлението или молбата не отговаря на формалните изискванията по чл. 34, на подателя се изпраща съобщение да отстрани допуснатите непълноти и/или нередовности и му се дава подходящ срок за това.

(3) Ако подателят на уведомлението не отстрани посочените нередовности в срока по ал. 2, изпраща му се уведомително писмо, че не е изпълнил задължението по чл. 7 от закона, за което е предвидено налагането на глоба, и му се дава нов 7-дневен срок за привеждане на уведомлението в съответствие с изискванията на чл. 34. Ако и в този срок нередовностите не бъдат отстранени, комисията преценява дали да образува производство по собствена инициатива.

(4) Ако подателят на молбата не отстрани посочените нередовности в срока по ал. 2, приема се, че тя е оттеглена, и се отнася към дело.

Чл. 36. (1) По редовните уведомления и молби председателят на комисията в 5-дневен срок, считано от датата на постъпване на уведомлението или молбата, образува преписка и я възлага на член на комисията - докладчик.

(2) При образуване на производство по собствена инициатива решението на комисията се отбелязва в протокола от заседанието ѝ. Председателят на комисията образува преписка и я възлага на член на комисията – докладчик, в 3-дневен срок от решението.

(3) След образуване на преписката уведомлението, молбата или решението по ал. 2 се изпращат в Министерството на финансите.

Чл. 37. (1) Докладчикът извършва първоначално проучване на обстоятелствата, съдържащи се в уведомлението или молбата.

(2) Ако по време на проучването по ал. 1 се установи, че са налице условията по чл. 15, ал. 1 от закона или че държавната помощ попада в обхвата на решение за групов освобождаване по чл. 8 от закона, изготвя се проект на решение за прекратяване на производството.

(3) Ако по време на първоначалното проучване се прецени, че е необходимо да се извърши пълно проучване или разследване, докладчикът по преписката определя работна група за цялостно проучване.

(4) При необходимост като член на работната група може да бъде включен и външен експерт.

Чл. 38. (1) Устните обяснения на страните, на представителите на предприятия и на другите държавни и местни органи, снети по време на проучването или разследването, се протоколират и се подписват от лицето, дало обясненията, и от докладчика или от члена на работната група, снел обясненията.

(2) В протокола по ал. 1 се отразява и предоставянето на писмени доказателства от страните по време на снемане на устните им обяснения.

Чл. 39. (1) При приключване на проучването или разследването докладчикът по преписката определя фактите и обстоятелствата, които представляват защитена търговска или служебна тайна на страните по чл. 10, ал. 3 от закона, и разпорежда съхраняването им в отделна папка.

(2) Когато прецени, че разследването или проучването е извършено пълно и всестранно и събраните доказателства са достатъчни за произнасяне от комисията, докладчикът поканва страните да се запознят със събраните доказателства, с изключение на тези по ал. 1.

(3) След запознаване със събраниите доказателства страните имат право да правят искания, бележки и възражения, които са записват в протокол и се подписват от страната и от докладчика или от определен от него член на работната група.

Чл. 40. Когато прецени, че са налице съмнения, че помощта е несъвместима с принципите на свободната конкуренция, комисията се произнася с решение за извършване на допълнително проучване.

Чл. 41. (1) Ако в срок до 3 месеца от вземане на решението по чл. 11, ал. 1 от закона комисията не се произнесе с решение, предоставящият помощта писмено уведомява комисията, че ако тя не се произнесе в 15-дневен срок от получаване на това уведомление, държавната помощ ще бъде предоставена.

(2) Ако комисията не се произнесе в срока по ал. 1, държавната помощ се предоставя при същите условия, посочени в първоначалното уведомление, като предоставящият помощта уведомява за това Министерството на финансите и му предоставя цялата информация за вписването й в централния регистър на държавните помощи.

Чл. 42. (1) Разглеждането на преписката в заседание започва с доклад на члена на комисията - докладчик.

(2) Когато счете, че обстоятелствата по преписката са изяснени, председателят предоставя възможност на страните за изразяване на становища.

(3) Когато преписката не е изяснена пълно и всестранно, комисията с определение връща преписката за допълнително разследване с конкретни указания, които са задължителни за докладчика.

(4) След изясняване на фактическата и правната страна по случая председателят закрива заседанието и съобщава деня за произнасяне на комисията.

Чл. 43. (1) Заседанията на комисията са открыти.

(2) По време на заседанието се води протокол, който се подписва от председателя и от протоколчика.

Чл. 44. (1) Решението на комисията се подписва от всички членове, участвали в гласуването.

(2) Член на комисията, който не е съгласен с решението, го подписва с особено мнение. Особеното мнение се мотивира в 3-дневен срок и се прилага към решението.

Чл. 45. В 7-дневен срок от постановяване на решението по чл. 15 от закона докладчикът изготвя мотивите и представя решението на членовете на комисията за подпись.

Чл. 46. (1) При обжалване на решението председателят на комисията в 3-дневен срок от получаването на жалбата изпраща във Върховния административен съд цялата преписка, включително обжалваното решение, и уведомява жалбоподателя за това.

(2) Когато преписката съдържа и материали, съставляващи защитена търговска или служебна тайна на страните, те се изпращат в отделна папка с изрично указание за това.

Чл. 47. Копие от решението на комисията, а когато решението е обжалвано – и копие от жалбата, се изпращат в Министерството на финансите.

Раздел XIII
НАБЛЮДЕНИЕ НА ДЪРЖАВНИТЕ ПОМОЩИ

Чл. 48. (1) До 31 март на текущата година всеки, който предоставя държавна помощ, представя на министъра на финансите годишен доклад за отпуснатите държавни помощи на базата на отчетните данни за предходната година съгласно приложение № 7.

(2) На базата на получените от съответните органи доклади Министерството на финансите изготвя консолидиран годишен доклад за държавните помощи, който представя общия обем, разпределението и размера на държавните помощи в Република България на национално и регионално ниво.

(3) До 30 юни на текущата година консолидираният годишен доклад се представя на Народното събрание, Министерския съвет, Европейската комисия и на Комисията за защита на конкуренцията. Докладът се публикува в официалния Интернет сайт на Министерството на финансите и в списание "Бюджет".

Чл. 49. (1) Министерството на финансите поддържа централен регистър на държавните помощи, който представлява електронна база от данни, съдържаща минимално необходимата информация, съгласно приложение № 8.

(2) Всеки, който предоставя държавна помощ, е длъжен да поддържа подробен регистър на държавните помощи по формата на годишния доклад и да осигури необходимия административен капацитет за това. Информацията в регистъра, както и първичната документация се съхраняват до 10 години след датата на последното плащане по дадена схема на помощ или индивидуална помощ.

(3) За нуждите на регистъра Комисията за защита на конкуренцията предоставя на Министерството на финансите в 14-дневен срок:

1. копия от постъпилите уведомления и решенията за образуване на производство по собствена инициатива;
2. копия от постановените решения по чл. 15 от закона, и
3. информация дали постановеното решение на комисията е обжалвано.

(4) Министерството на финансите поддържа и актуализира текущо регистъра на държавните помощи с постъпилата информация, съдържаща се в уведомленията и решенията, предоставени от комисията, и в докладите до Министерството на финансите от предоставящите държавна помощ.

(5) Данните от централния регистър се използват от Министерството на финансите при подготовката на консолидирания годишен доклад за държавните помощи, както и за изготвяне на специфични доклади, експертизи, становища по конкретни случаи на държавни помощи, поискани от българското правителство и от Европейската комисия.

Чл. 50. (1) Министерството на финансите съвместно с Европейската комисия извършва оценка на максималния интензитет на помощта и на специфичния местен обхват на областите в България, приемливи за национална регионална помощ. За целта Министерството на финансите разработва регионална карта на държавните помощи, която се одобрява от Министерския съвет, след което се приема от Съвета по асоцииране.

(2) При поискване Националният статистически институт предоставя на Министерството на финансите данни за брутния вътрешен продукт на глава от населението и

други специфично избрани критерии за шестте района за планиране на статистическо ниво NUTS II за 3 последователни предходни години в съответствие с методологията, възприета в Европейския съюз.

(3) Срокът на валидност на регионалната карта за държавните помощи е до 31 декември 2006 г. или до датата на присъединяването на Република България към Европейския съюз в зависимост от това кое събитие ще настъпи по-рано.

(4) За нуждите на държавните помощи Министерството на финансите определя всяка година референтен лихвен процент и фактор за преобразуване на различните видове помощи.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на правилника:

1. “Всеки, който предоставя държавна помощ” е всеки орган на централната изпълнителна власт и на местното самоуправление, както и всяко лице, включително неправителствена организация, банка, предприятие с държавно или общинско участие и друго юридическо лице, които пряко или косвено предоставят под каквато и да е форма държавна помощ по смисъла на чл. 1, ал. 3 от закона.

2. “Малки и средни предприятия” са предприятията по чл. 3 от Закона за малките и средните предприятия.

3. “Големи предприятия” са предприятията, които не отговарят на условията за малки и средни предприятия по чл. 3 от Закона за малките и средните предприятия.

4. “Субсидия” е всяка безвъзмездна държавна помощ, независимо от правното основание за предоставянето ѝ и от предоставящия помощта.

5. “Инвестиция за материални активи” е закупуването на дълготрайни материални активи за създаване на ново предприятие, за разширяване на съществуващо предприятие или за започване на стопанска дейност, водеща до съществени промени на произвеждания продукт или на производствения процес на съществуващо предприятие, включително чрез рационализация, разширяване или модернизация.

6. “Инвестиция за нематериални активи” е закупуването на технологии, включително чрез придобиване на патенти, лицензии, ноу-хау или друго непатентовано техническо познание.

7. “Оперативна помощ” е държавната помощ, която не е свързана с извършването на инвестиции, с откриването или поддържането на работни места, обучението на персонала, изследователската дейност и трансфера на технологии, ноу-хау или непатентовани технически познания.

8. “Голям инвестиционен проект” е проект, при който размерът на инвестиционната програма надвишава сумата 20 млн. лв. и нетният интензитет на помощта, включително приемливите разходи от структурни фондове, надхвърля наполовина нетния еквивалент на помощта за регионално развитие, а при държавна помощ, планирана с оглед създаването на нови работни места, допустимата помощ за едно работно място надхвърля

сумата от годишния размер на минималната месечна работна заплата, определена с нормативен акт.

9. „Район“ е част от територията на Република България, в който е допустима определена държавна помощ на предприятията, извършващи стопанска дейност в него, с оглед на целите за икономическо развитие и регионалната политика на държавата.

10. „Регионална карта на държавните помощи“ е одобрената от Министерския съвет карта на районите в Република България, които отговарят на определени условия за предоставяне на държавна помощ.

11. „Предприятие в затруднение“ е предприятието, което е неспособно със собствени ресурси или чрез финансиране от своите собственици или акционери, или кредитори да ограничи понасянето на загуби и което с голяма вероятност ще преустанови дейността си в краткосрочен или дългосрочен план без външна намеса от страна на предоставящия държавна помощ.

12. „Нетен интензитет на помощта“ е нетният еквивалент на помощта, изразен в процент от общите приемливи разходи на проекта, а в случаите, когато държавната помощ е допусната за създаване на работни места - разходите за възнаграждение за период 2 години.

13. „Брутен интензитет на помощта“ е брутният еквивалент на помощта, изразен в процент от общите приемливи разходи на проекта.

14. „Нетен еквивалент на помощта“ е крайната полза, която предприятието получава, след като се приспаднат данъците върху помощта, а при субсидиран лихвен процент - наложените от държавата данъци върху повищението.

15. „Брутен еквивалент на помощта“ е номиналната стойност на отпуснатата помощ или с отстъпката в случай на държавна помощ при субсидиран лихвен процент на заема.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 2. Правилникът се приема на основание § 8 от Преходните и заключителните разпоредби от Закона за държавните помощи.

**Приложение № 1
към чл. 27, ал. 3**

**МЕТОДИКА ЗА ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА НЕТНИЯ ЕКВИВАЛЕНТ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА
ПОМОЩ**

Това е методиката за изчисляване на нетния еквивалент на инвестиционната помощ, използван от Комисията за защита на конкуренцията, наричана по-нататък "комисията", при оценката на схеми на помощ.

1. Общи принципи

Изчисляването на нетния еквивалент се състои в свеждането на всички форми на помощ, свързана с нетните инвестиции в Република България, до определения максимален размер на помощ. Нетен интензитет е крайната печалба, която предприятието смята да извлече от стойността на помощта, без данъците, във връзка с подпомаганите инвестиции. При изчисляването се взема предвид само разходът на основния капитал, съответстващ на земя, сгради и заводи, представени като стандартна база.

При схеми, чиято база включва допълнителни разходи, последните трябва да бъдат ограничени до определена част от стандартната база. Следователно всички схеми ще бъда проучвани от гледна точка на техния интензитет, сведена до явявящите се разходи в стандартната база, както е показано в следните примери:

Пример 1:

- База на схемата: завод;
- Максимален интензитет на схемата: 30%.

Тъй като приемливите за схемата разходи се явяват стандартна база, комисията ще вземе под внимание максималния интензитет на схемата, т.e. 30%. Ако максималният размер на интензитета, разрешен (одобрен с регионалната карта) от комисията във въпросния район, е 30%, схемата ще бъде считана за съвместима.

Пример 2:

- База на схемата: завод, сгради + патенти, до 20% от разходите за завод и сгради;
- Максимален интензитет на схемата: 30%.

Всички приемливи за схемата разходи (и двата разхода) се явяват в стандартната база (завод, сгради) или в списъка на приемливите нематериални разходи (патенти). Последният разход може да не превиши 25 на сто от стандартната база.

Пример 3:

- База на схемата: завод, сгради, земя + стокови наличности до 50% от разходите за завод, сгради и земя;
- Максимален интензитет на схемата: 30%.

При тези обстоятелства комисията ще вземе под внимание максималния интензитет на схемата, намален до стандартната база, т.e. $30\% \times 1,5 = 45\%$. Ако максималният размер за инвестиции, разрешен от комисията във въпросния район, е 30%, схемата няма да се счита за съвместима, докато интензитетът не се намали до $30\%/1,5 = 20\%$.

Пример 4:

- База на схемата: сгради;
- Максимален интензитет на схемата: 60%.

Ако разрешеният от комисията регионален максимален размер на интензитета е 30%, нищо не гарантира в случая, че помощта ще се придържа към максималния размер. Интензитетът, предвиден в схемата, е по-висок от регионалния максимален размер, но се прилага спрямо намалена база. Следователно в този случай схемата няма да се счита съвместима, освен ако се добави едно изрично условие за съвместимостта ѝ с приложения регионален максимален размер, валиден за пълната база.

1.1. Данъчно облагане

Интензитетът на помощта трябва да се изчислява след данъчното облагане, т.е. след приспадане на дължимите данъци върху инвестициите и особено след приспадане на данъка върху печалбата. Това е нетният еквивалент на помощта, полагаща се на получателя след плащане на съответните данъци, при който се приема, че предприятието е печелившо веднага от първата година и помощта се облага с максимален данък.

1.2. Сконтиране

Представената стойност е изчислена на различни етапи от определянето на нетния еквивалент на помощта. Първо, когато помощта и/или инвестиционните разходи се колебаят през цялото време, трябва да се вземат предвид действителното изплащане на помощта и разходите по нея. Следователно инвестиционните разходи и плащанията на помощ са сконтирани преди края на годината, през която предприятието прави първите си амортизационни отчисления. Второ, представената стойност е изчислена върху печалбата, получена при изплащането на субсидията върху кредита или на дължимия данък върху безвъзмездната помощ.

1.3. Специфични случаи

Някои форми на помощ изискват специфично манипулиране към описаното по-горе изчисляване на облагането с данъци и сконтирането. В случаи на помощ за наемане на сграда помощта се измерва чрез сконтиране на разликата между плащания наем от предприятието и един теоретичен еквивалент на наема като референтна ставка, прилагана за стойността на сградата, плюс стойността на амортизацията на сградата през въпросната година. Подобен метод се използва при помощта за финансов лизинг. В случай на помощ за наемане на земя теоретичната ставка се определя на базата на референтната ставка минус темпото на инфлация, касаещо стойността на земята.

2. Нетен еквивалент на инвестиционната помощ под формата на капиталови субсидии

2.1. Общи положения

Инвестиционната помощ, дадена на едно предприятие под формата на капиталова субсидия, се изразява като процент от инвестициията, представляващ номиналния или брутния еквивалент на помощта.

Съгласно метода за обща оценка нетният еквивалент на помощта е доходът, оставащ на получателя на помощта след плащането на данъка върху печалбата на предприятието.

В повечето случаи субсидиите сами по себе си не са облагаеми, но те се приспадат от стойността на амортизацията на инвестициията. Това означава, че инвеститорът отчислява всяка година по-малки амортизационни отчисления, ако не е получил помощ. Тъй като амортизационните отчисления се приспадат от облагаемия доход, субсидията увеличава

частта, изисквана от държавата всяка година под формата на данък върху печалбата на предприятието.

2.2. Примери на изчисление:

Пример 5: Помощта не е предмет на данъчно облагане

Обикновено субсидията се счита за доход и подлежи на данъчно облагане. В някои случаи обаче, особено при някои помощи за изследване и развитие, субсидията може да бъде освободена от данъчно облагане. В този случай нетният еквивалент на помощта е равен на номиналната стойност на помощта.

Пример 6: Инвестицията включва само една категория разходи и субсидията подлежи изцяло на данъчно облагане в края на първата финансова година.

Това означава, че цялата субсидия подлежи на облагане по Закона за корпоративното подоходно облагане от първата година нататък. В този случай се взема предвид, че фирмите, които по принцип отчитат загуба през първите години на своята дейност, може да пренасят загубите си от една година в друга в продължение на няколко години.

За да бъде изчислен нетният еквивалент на помощта при субсидията, стойността на наложението данък трябва да се извади от нетния еквивалент на помощта.

Пример: инвестиция = 100
                               номинал на субсидията = 20
                               размер на данъка = 40%.

Следователно дължимият данък върху субсидията е: $20 \times 40\% = 8$
и нетният еквивалент на помощта при субсидията ще бъде: $(20 - 8)/100 = 12\%$.

Пример 7: Инвестицията включва разходи от една категория и субсидията подлежи на данъчно облагане на базата на "преки данъци" за период 5 години.

Тук субсидията подлежи на облагане с данък на равни части в рамките на 5 години. Една пета от помощта следователно трябва да се прибави към печалбата за всяка от тези 5 години. За да бъде изчислен нетният еквивалент на помощта при субсидията, намалената стойност на данъка за всяка от 5-те години (съгласно прилаганите споразумения) се изважда от субсидията.

Пример: инвестиция = 100
                               номинал на субсидията = 20
                               размер на данъка = 40 %
                               ставка с отстъпка = 8 %.

Таблицата по-долу показва как са изчислени дължимите данъци през всяка година и отстъпките:

Период	Дължим данък върху субсидията	Сконто	Размер на данъка с отстъпка (1×2)
	1	2	3
Край на 1-ата година	$(20/5) \times 40\%$	1,0	1 600
Край на 2-ата	$(20/5) \times 40\%$	$1/(1+0,08)^1$	1 481

година			
Крайт на 3-ата година	$(20/5) \times 40\%$	$1/(1+0,08)^2$	1 372
Крайт на 4-ата година	$(20/5) \times 40\%$	$1/(1+0,08)^3$	1 270
Крайт на 5-ата година	$(20/5) \times 40\%$	$1/(1+0,08)^4$	1 176
Всичко:			6 900

Общата сума представлява размера на данъка с отстъпката за всичките 5 години. Тя тряба да се извади от номиналната стойност на субсидията, за да се получи нетният еквивалент на помощта.

Следователно нетният еквивалент на помощта е:

$$(20 - 6,9)/100 = 13,1 \%$$

Забележка. Дължимият данък върху субсидията е сконтиран в края на първата година с допускане, че това е датата, на която предприятието извършва първите си амортизационни отчисления.

Следващата стъпка е да се изчисли размерът на данъка отделно за всяка категория разход (изчисленията са от същия вид, както тези в пример 7).

И накрая данъците се изваждат от номиналната стойност на субсидията, за да се определи нетният еквивалент на помощта:

Нетният еквивалент на помощта е равен на номиналната стойност на субсидията, намалена с:

- дължимия данък върху отпуснатата помощ за земя
- дължимия данък върху отпуснатата помощ за сгради
- дължимия данък върху отпуснатата помощ за завод

Пример 8: инвестиции: 100 от които:

- земя : 3 неамортизиранi
  - сгради: 33 преки амортизационни отчисления за период 20 години
  - завод: 64 намалени амортизационни отчисления за период 5 години
- номинална помощ: 20
размер на данъка: 55 %
ставка с отстъпка: 8 %.

- Изчисляване на данъка върху помощ за закупуване на земя:

По принцип за земята не се правят амортизационни отчисления. Приемайки, че помощта се облага с данъци със същата скорост, както амортизацията, предоставената помощ за земя не се облага с данък и в този случай данъкът не се приспада от помощта.

- Изчисляване на данъка върху помощ за сгради:

Приемайки, че помощта за сгради подлежи на данъчно облагане в същите пропорции, както амортизацията, т.е. повече от 20 години;

- номиналната стойност на предоставената помощ за сгради ще бъде: $20 \times 33\% = 6,6$
- частта на включената помощ в печалбата през всяка година ще бъде: $6,6/20 = 0,33$
- стойността на дължимия данък върху тази част ще бъде: $0,33 \times 55\% = 0,18$.

По отношение на предоставената помощ за сгради стойността на 0,18 от печалбата ще бъде дължима всяка година в продължение на 20 години. Ако тези вноски бъдат сконтиирани в края на първата година (изчислението е подобно както при таблицата на пример 7), общата сума на дължимия данък върху предоставената помощ за сгради за периода ще бъде 1,925.

- Изчисляване на данъка при помощ за завод:

Приемайки, че помощта за завод трябва да се обложи с данък в същата степен, както амортизацията, т.е. чрез използване метода на линейното намаляване в продължение на 5 години при следните съотношения: 40%, 24%, 14,4%, 18,8% и 10,8%.

За разлика от помощта за сгради данъчното облагане в случая е различно всяка година. Данъкът трябва да се изчислява за всяка година поотделно. Частта от номиналната стойност на предоставената помощ за завод е: $20 \times 64\% = 12,8$.

- Данъчните разходи се изчисляват по следната таблица:

Период	Дължим данък върху помощта	Сконто	Размер на данъка с отстъпка (1 x 2)
			1
Край на 1-ата година	$12,8 \times 40\% \times 55\%$	1,0	2,816
Край на 2-ата година	$12,8 \times 24\% \times 55\%$	$1/(1+0,08)^1$	1,564
Край на 3-ата година	$12,8 \times 14,4\% \times 55\%$	$1/(1+0,08)^2$	0,869
Край на 4-ата година	$12,8 \times 10,8\% \times 55\%$	$1/(1+0,08)^3$	0,604
Край на 5-ата година	$12,8 \times 10,8 \times 55\%$	$1/(1+0,08)^4$	0,559
		Всичко:	6,412

• Нетният еквивалент на помощта се изчислява, като от номиналната стойност на помощта (20) се извадят дължимият данък върху помощта за земя (0) и дължимият данък върху помощта за сгради (1,925) и полученият резултат се умножи по дължимия данък върху помощта за завод ($6,412 \times (20 - (0+1,925)) = 11,6\%$).

Забележка. За определяне нетния еквивалент на помощта е необходима точна информация за:

- размера на данъчната ставка върху печалбата;
- действащите амортизационни норми.

3. Нетен еквивалент на помощта при инвестиционна помощ под формата на субсидиран заем

3.1. Общи положения

За да се изчисли нетният еквивалент на инвестиционната помощ под формата на субсидиране на заема, са необходими данни за:

- периода на заема;
- продължителността на гратисния период, т.е. първоначалният период, през който заемът не се възстановява, но се плаща лихвата върху цялата главница;
- процента на работата;
- продължителността на работата (може да не съвпада с продължителността на заема);
- размера на заема като процент от инвестицията;
- референтният лихвен процент;
- размера на данъка.

Необходимо е също така да се знаят условията за погасяване на заема. В повечето случаи заемът се погасява чрез преки вноски на равни части с дължима лихва за неизплатеното сaldo. Понякога заемът се изплаща чрез постоянни годишни вноски, което се взема предвид при изчисляването на нетния еквивалент на помощта.

3.2. Примери за изчисление:

Пример 9:

1. Параметри

- заемът е отпуснат за 10 години с пряко изплащане на вноските и е без гратисен период;
- работът е 3% за срока на заема;
- заемът покрива 40% от инвестицията;
- референтният лихвен процент е 8%;
- данъкът е 35%.

2. Изчисляване на елемента "единица безвъзмездна помощ"

"Единица безвъзмездна помощ" е номиналният еквивалент на помощ на 1 % работ при заем за 100 % от размера на инвестицията, като се вземат предвид параметрите. Елементът "единица безвъзмездна помощ" се изчислява по следната таблица:

Край на съответната година	Заем (saldo)	Работ	Получена изгода (1 x 2)	Скonto	Сконтирана стойност* (3 x 4)
	1	2	3	4	5
1	100	1 %	1	$1/(1+0,08)^1$	0,926
2	90	1 %	0,9	$1/(1+0,08)^2$	0,772
3	80	1 %	0,8	$1/(1+0,08)^3$	0,635
4	70	1 %	0,7	$1/(1+0,08)^4$	0,515
5	60	1 %	0,6	$1/(1+0,08)^5$	0,408
6	50	1 %	0,5	$1/(1+0,08)^6$	0,315

7	40	1 %	0,4	$1/(1+0,08)^7$	0,233
8	30	1 %	0,3	$1/(1+0,08)^8$	0,162
9	20	1 %	0,2	$1/(1+0,08)^9$	0,100
10	10	1 %	0,1	$1/(1+0,08)^{10}$	0,046
			Единица безвъзмездна помощ		4,112

* Сконтирането започва в началото на първата година.

3. Изчисляване на нетния еквивалент на помощта

Нетният еквивалент на помощта се получава, като изчислената "единица безвъзмездна помощ" се умножи по параметрите на помощта (3% работ, 40% дял на помощта от инвестицията и необлагаема част от помощта: $(1 - 35\%) \cdot 4,112 \times 3 \times 40\% \times (1 - 35\%) = 3,21\%$).

Пример 10:

1. Параметри

Параметрите са същите, както в пример 9, но с 2 години гратисен срок, започващ от предоставянето на заема, през които главницата не се погасява. Десетгодишният заем ще се връща на 8 равни части след третата година. Лихвата ще се изплаща през 10-те години върху салдото.

2. Изчисляване на елемента "единица безвъзмездна помощ":

Край на съот-ветната година	Заем (салдо)	Работ	Получена изгода (1 x 2)	Сконто	Сконтирана стойност* (3 x 4)
	1	2	3	4	5
1	100	1 %	1	$1/(1+0,08)^1$	0,926
2	100	1 %	1	$1/(1+0,08)^2$	0,857
3	100	1 %	1	$1/(1+0,08)^3$	0,794
4	87,5	1 %	0,875	$1/(1+0,08)^4$	0,643
5	75,0	1 %	0,750	$1/(1+0,08)^5$	0,510
6	62,5	1 %	0,625	$1/(1+0,08)^6$	0,394
7	50	1 %	0,500	$1/(1+0,08)^7$	0,292
8	37,5	1 %	0,375	$1/(1+0,08)^8$	0,203
9	25,0	1 %	0,250	$1/(1+0,08)^9$	0,125
10	12,5	1 %	0,125	$1/(1+0,08)^{10}$	0,058
			Единица безвъзмездна помощ		4,802 %

* Сконтирането започва в началото на първата година.

3. Изчисляване на нетния еквивалент на помощта

Нетният еквивалент на помощта се изчислява както при пример 9. Изчисленияят елемент "единица безвъзмездна помощ" се умножава по параметрите на помощта (3 % работ,

40 % дял на помощта от инвестицията и необлагаемата част от помощта (1-35%) - 4,802 x 3 x 40% x (1 - 35%) = 3,75 %.

Пример 11:

1. Параметри

Данните са същите, както при пример 10, но в случая заемът трябва да се връща чрез редовни годишни погасителни вноски.

Методът за изчисляване се различава съществено от използвания в предишните два примера, като при изчисляването на обикновените годишни погасителни вноски, които не включват лихвеното сконто, се вземат предвид сконтираните погасителни вноски, установената разлика между двете вноски година след година и сконтираните резултати.

2. Изчисляване на нетния еквивалент на помощта

Обикновените годишни погасителни вноски, изразени като процент от заема, се изчисляват по следната формула:

$A = i/(i - r^n)$, където:

- A е процентът на обикновената годишна погасителна вноска от заема;
- i е референтният лихвен процент;
- $r = 1/(1 + i)$;
- n е броят на годините, за които се изчислява погасителната вноска.

Нетният еквивалент на помощта при база "заем от 100 единици" се изчислява по следната таблица:

Край на съответната година	Обикновени погасителни вноски	Годишна вноска с работ	Получе-на изгода	Сконто	Сконтирана стойност* (3 x 4)
1	2	3	4	5	
1	8	5	3	$1/(1+0,08)^1$	2,778
2	8	5	3	$1/(1+0,08)^2$	2,572
3	17,401	15,472	1,929	$1/(1+0,08)^3$	1,532
4	17,401	15,472	1,929	$1/(1+0,08)^4$	1,418
5	17,401	15,472	1,929	$1/(1+0,08)^5$	1,313
6	17,401	15,472	1,929	$1/(1+0,08)^6$	1,216
7	17,401	15,472	1,929	$1/(1+0,08)^7$	1,126
8	17,401	15,472	1,929	$1/(1+0,08)^8$	1,042
9	17,401	15,472	1,929	$1/(1+0,08)^9$	0,965
10	17,401	15,472	1,929	$1/(1+0,08)^{10}$	0,894
			Еквивалент на помощта:		14,85 %

* Сконтирането започва в началото на първата година.

Нетният еквивалент на помощта се изчислява, като еквивалентът на помощта (14,85%) се умножи по дела на помощта (40%) и необлагаемата част от помощта (1 - 35%).

$$14,85 \times 40 \% \times (1 - 35\%) = 3,86 \%$$

Забележка. Когато няма гратисен период за изплащане на заема, нетният еквивалент на помощта, изчислен по същия начин, е 3,41 %.

3. Формула за изчисляване на нетния еквивалент на помощта при субсидиран заем:

Нетният еквивалент на помощта може да се изчисли директно по следните формули:

$$1. \text{ При пряко изплащане} - (1-T) Q (1- i' / i) [1 + (r^P - r^F) / i \times (P-F)].$$

$$2. \text{ При равномерни годишни вноски} - (1-T) Q [1 - (i' / i) \times (1 - r^F + (r^F - r^P) / 1 - r^{P-F})], \text{ където:}$$

- i е референтният лихвен процент и $r = 1 / (1 + i)$;

- i' е субсидираният лихвен процент и $r' = 1 / (1 + i')$;

- P е срокът на заема;

- Q е дельт на помощта в инвестицията;

- T е данъчната ставка;

- F е периодът, през който се плаща само субсидираната лихва ($F = 0$, когато няма гратисен период).

Приложение № 2
към чл. 34, ал. 1, т. 1

УВЕДОМЛЕНИЕ ЗА ДЪРЖАВНА ПОМОЩ ЗА ЗАЕТОСТ

1. Данни за предоставящия държавната помощ - Министерският съвет или друг държавен орган, който въз основа на закон или друг нормативен акт предоставя индивидуална помощ и схема на държавна помощ и следи за нейното изпълнение (посочва се отговорен служител, име и телефон за връзка).
2. Наименование на индивидуалната помощ или схемата на държавна помощ.
3. Правно основание (когато предоставянето на помощта се предвижда в индивидуален административен акт, прилага се копие от него).
4. Наименование на предприятието(та) – получател(и) на държавната помощ, и данни за седалището и адреса на управление.
5. Удостоверение за актуално състояние на предприятието – получател на помощта.
6. При схема на държавна помощ:
  - 6.1. Държавната помощ нова ли е? (отговаря се с “да” или “не”);
  - 6.2. В случай че схемата замества съществуваща схема, последната се посочва със следните реквизити:
    - наименование и размер на схемата;
    - дата на уведомяване на комисията;
    - решение, с което схемата е одобрена;
    - как схемата е била променяна - продължителност, бюджет, условия и др.
  - 6.3. В случай че схемата е нова, посочват се нейните цели:
    - създаване на работни места;
    - запазване/поддържане на работни места;
    - целево възстановяване;
    - квалификация;
    - самоосигуряващи се лица.
7. Схемата свежда ли се до определени райони? В случай че е така, посочва се дали:
  - районите са обхванати изцяло;
  - районите са обхванати частично;
  - районите са подходящи за регионални помощи съгласно чл. 4, т. 1 от закона;
  - районите са подходящи за регионални помощи съгласно чл. 4, т. 3 от закона;
  - районите не са подходящи за регионални помощи.
8. Описват се всички определени отрасли и дейности, типът на предприятието (голямо, малко или средно) и категориите работници.
9. Форма на държавната помощ и описание на условията на помощта:
  - безвъзмездни субсидии;
  - кредити при облекчени условия;
  - субсидиране на лихви;
  - данъци при облекчени условия;

- освобождаване от държавно обществено осигуряване – за сметка на работодателя или за сметка на работника;
- гаранции;
- други – описват се подробно.

10. Бюджет – посочва се общата сума на помощта или оценката на загубите от такси, данъци и други фискални задължения за година на всички инструменти на помощта, включени в схемата.

11. Продължителност на схемата – посочва се датата, до която помощта, отпусната по схемата, може да се ползва.

12. Цел на помощта.

13. Размер на помощта.

14. Ако помощта подпомага създаването на работни места:

- какъв е максималният размер на помощта за създаване на работни места (в цифрово изражение и/или като процент от разходите за работна заплата);
- каква е продължителността на помощта;
- какви са условията за получаване – продължение, обучение и др.

15. Ако помощта подпомага запазването на заетостта:

- какъв е максималният размер на помощта за работно място, което е застрашено от закриване (в цифрово изражение и/или като процент от разходите за работна заплата);
- каква е продължителността на помощта;
- при какви обстоятелства е отпусната помощта (природни бедствия, преструктуриране, преустройство, райони съгласно чл. 4, т. 1 от закона);
- при какви допълнителни условия е отпусната помощта.

16. В случай на помощ за квалификация:

- какъв е максималният размер на помощта (в цифрово изражение за предприятие и/или като процент от разходите за обучение без разходите за работна заплата);
- при какви обстоятелства е определена продължителността (представяне на нова технология, нови дейности на предприятието, преустройство на предприятието, стажуване и др.);
- каква е целта на обучението (общо, специализирано техническо, езиково или управленско обучение), организацията на труда и др.

17. Ако схемата подпомага дейност по създаване на работни места за самоосигуряващи се лице:

- какъв е максималният размер на помощта за един получател (определя се подробно в цифрово изражение и/или като процент от определени разходи);
- каква е продължителността на помощта;
- посочва дали помощта е свързана с инвестиции;
- какви са условията за получаване.

18. Възможност за комбиниране с други схеми на помощ.

19. Бележки.

ЗАБЕЛЕЖКА. Прилага се декларация, подписана от представляващия предприятието - получател на държавната помощ, относно получените държавни помощи (или

ако такива са планирани да бъдат предоставени) през периода на действие на помощта - предмет на това уведомление. Декларацията включва изявление и за размера на получените минимални държавни помощи за 3 години назад.

Дата:.....

Подпис на подателя: .....

**Приложение № 3
към чл. 34, ал. 1, т. 1**

УВЕДОМЛЕНИЕ ЗА ПОМОЩ ЗА ОЗДРАВЯВАНЕ

1. Данни за предоставящия държавната помощ - Министерският съвет или друг държавен орган, който въз основа на закон или друг нормативен акт предоставя индивидуална помощ и схема на държавна помощ и следи за нейното изпълнение (посочва се отговорен служител, име и телефон за връзка).

2. Информация за предприятието:

2.1. Наименование на предприятието, седалище и адрес на управление;

2.2. Удостоверение за актуално състояние на получателя на помощта;

2.3. Сектор, в който работи;

2.4. Работни места (при възможност консолидирани);

2.5. Оперативни и финансови разходи за последните 12 месеца;

2.6. Максимален размер на помощта.

3. Допълнителни документи, които трябва да бъдат представени:

- последен отчет за приходите и разходите и баланс;
- план за преструктуриране, включително доказателства, че помощта ще бъде върната изцяло;
- план за ликвидация за 6 месеца напред, включително помощта, която ще бъде необходима за този период;
- копие от предложението за заем, свързан с помощта за оздравяване на предприятието, имащо икономически трудности, с условията за усвояване на заетите суми и условията за връщането им;
- копие от проектогаранцията на въпросния заем, когато заемът трябва да бъде гарантиран.

ЗАБЕЛЕЖКА. Прилага се декларация, подписана от представляващия предприятието - получател на държавната помощ, относно получените държавни помощи (или ако такива са планирани да бъдат предоставени) през периода на действие на помощта - предмет на това уведомление. Декларацията включва изявление и за размера на получените минимални държавни помощи за 3 години назад.

Дата:.....

Подпис на подателя :.....

**Приложение № 4
към чл. 34, ал. 1, т. 1**

**УВЕДОМЛЕНИЕ ЗА ИНДИВИДУАЛНА ПОМОЩ ЗА
ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ**

1. Данни за предоставящия държавната помощ - Министерският съвет или друг държавен орган, който въз основа на закон или друг нормативен акт предоставя индивидуална помощ и схема на държавна помощ и следи за нейното изпълнение (посочва се отговорен служител, име и телефон за връзка).

2. Информация за получателя на помощта:

2.1. Наименование на предприятието, седалище и адрес на управление;

2.2. Удостоверение за актуално състояние;

2.3. Сектор, в който работи;

2.4. Списък на споразуменията с акционерите, ако има такива;

2.5. Ако предприятието принадлежи към икономическа група - копие от пълната актуална организационна структура на цялата група, показваща връзките между членовете (капитал и право на глас).

ЗАБЕЛЕЖКА. Ако предприятието произхожда от закупуване на активи вследствие на ликвидация или наблюдавани от съда административни процедури, информация се дава за предприятието/предприятията.

2.6. Местоположение на основните производства с брой на наетия персонал;

2.7. Ако предприятието се третира като малко или средно, представят се доказателства, че то отговаря на условията за такова предприятие. В случая следва да се поясни защо за предприятието не може да бъде избрана схема на помощ по реструктуриране на малки и средни предприятия.

2.8. Копие от последните 3 отчета за приходите и разходите на предприятието, а когато това е невъзможно - копие от последния отчет;

2.9. Копие от всяко решение на съда, с което се назначава член на управителния съвет.

3. Проучвания на пазара:

3.1. Представя се копие от проучванията на пазарите, обслужвани от предприятието, имащи икономически трудности, с името на фирмата, която ги е извършила. Пазарното проучване следва да включва:

- точна дефиниция на пазара, обхванат от проучването;

- имената на основните конкуренти на предприятието със съответните пазарни дялове;

- развитие на пазарните дялове на предприятието през последните 3 години;

- оценка на общите производствени мощности и търсенето;

- прогнози за тенденциите в търсенето, съвкупните производствени мощности и ценовите промени в средносрочен план.

ЗАБЕЛЕЖКА. Посочва се има или няма излишък на производствени мощности на пазара.

4. Описание на помощта:

- Доказателства, че затрудненията на предприятието са негови собствени, а не са резултат от произволно разпределение на разходите в определена група;

- Посочва се дали предприятието вече е получавало помощ за оздравяване;

- Посочва се дали предприятието и всички негови клонове, в които то притежава не по-малко от 25 на сто от капитала или правата на глас, вече са получавали помощ за преструктуриране или помощ, считана за такава;

- Посочват се формата, под която трябва да бъде предоставена помощта, и общият размер на включените финансови изгоди;

- Описват се компенсаторните мерки, предложени с оглед подтискане действието на конкуренцията;

Посочват се всички помощи от всяка към вид, които предприятието вероятно ще получи преди края на периода за преструктуриране, освен ако попадат в обхвата на правилото за минимална помощ.

ЗАБЕЛЕЖКА. Ако предприятието е получавало помощ за оздравяване, се посочва датата й на одобряване.

ЗАБЕЛЕЖКА. Ако предприятието е получавало помощ за преструктуриране или помощ, считана за такава, се посочват номерата на предишните решения на комисията.

5. План за преструктуриране:

5.1. Представя се план за преструктуриране, изготвен в съответствие с раздел пети или съдържащ поне следната информация:

5.1.1. представяне на различни идеи за пазара, произтичащи от проучването му;

5.1.2. анализ на причините предприятието да изпадне в затруднение;

5.1.3. предвижданата бъдеща стратегия на предприятието;

5.1.4. описание на различните предвиждани мерки за преструктуриране и разходите за тях;

5.1.5. сравнителна оценка на икономическите и социалните последствия на регионално и/или национално ниво от евентуално ликвидиране на предприятието, имащо икономически трудности, и от прилагането на плана за преструктуриране;

5.1.6. график за въвеждане на различни мерки и краен срок за прилагането на плана за преструктуриране в неговата цялост;

5.1.7. точно описание на финансовите ангажименти при преструктурирането, включващо:

- използване на наличния капитал;

- продажба на активи или клонове в помощ на реструктурирането;

- финансови ангажименти от страна на различни частни акционери и основните банки кредитори;

- размер на държавната помощ и доказване на нуждата от тази сума;

- ако е уместно - отпускане на заеми, които подлежат на връщане или включване в клауза за "по-добро бъдеще", за да се гарантира връщането на помощта.

5.1.8. очаквани приходи и разходи за следващите 5 години и очаквана възвръщаемост на капитала.

5.1.9. името на автора на плана за преструктуриране и датата, на която е изгoten.

ЗАБЕЛЕЖКА. Получателят на помощта се задължава да предоставя цялата необходима информация за всички видове помощи, отпускани му за преструктуриране (по схема или не), до изтичането на периода за преструктуриране.

ЗАБЕЛЕЖКА. Прилага се декларация, подписана от представляващия предприятието - получател на държавната помощ, относно получените държавни помощи (или ако такива са планирани да бъдат предоставени) през периода на действие на помощта -

предмет на това уведомление. Декларацията включва изявление и за размера на получените минимални държавни помощи за 3 години назад.

Дата:.....

Подпис на подателя:.....

**Приложение № 5
към чл. 34, ал. 1, т. 1**

УВЕДОМЛЕНИЕ ЗА РЕГИОНАЛНА ДЪРЖАВНА ПОМОЩ

1. Данни за предоставящия държавната помощ - Министерският съвет или друг държавен орган, който въз основа на закон или друг нормативен акт предоставя индивидуална помощ и схема на държавна помощ и следи за нейното изпълнение (посочва се отговорен служител, име и телефон за връзка).

2. Наименование на индивидуалната помощ или схемата на държавна помощ.

3. Нормативна основа (прилага се копие от нормативния акт, въз основа на който се предвижда отпускане на помощта, и се посочват съответните препратки към други нормативни актове, ако има такива).

4. Наименование на предприятието(та) – получател(и) на държавната помощ, и данни за седалището и адреса на управление.

5. Удостоверение за актуално състояние на предприятието – получател на помощта.

6. При схема на държавна помощ:

6.1. Държавната помощ нова ли е? (отговаря се с “да” или “не”);

6.2. В случай че схемата замества съществуваща схема, за последната се посочват следните данни:

- наименование и размер на схемата;
- дата на уведомяване на комисията;
- решение, с което схемата е одобрена;
- как схемата е била променяна - продължителност, бюджет, условия и др.;

6.3 . В случай че схемата е нова, посочват се нейните цели:

- производствена инвестиция;
- създаване на работни места, свързани с тази инвестиция;
- помощ за текуща дейност.

ЗАБЕЛЕЖКА. В случай че схемата е свързана с производствена инвестиция или създаване на работни места, свързани с тази инвестиция:

- молбата за помощ трябва да бъде предоставена преди началото на работата по инвестиционния проект, с изключение на някои данъчни схеми (да се посочи дали това е така);

- получателят трябва задължително да участва в инвестицията с минимум 25 на сто от общия й размер, която част да не съдържа държавна помощ (да се посочи дали това е така).

7. Схемата отнася ли се за:

- всички предприятия;
- само за малки и средни предприятия;
- само за малки предприятия.

8. Схемата отнася ли се за осигуряване помощ на предприятия в икономическо затруднение и за финансово преструктуриране на предприятия, имащи икономически трудности (отговаря се с “да” или “не”).

9. Посочва се формата на държавната помощ и описание на условията на помощта.

Примерният списък на възможните държавни помощи включва:

- размер на субсидията;
- данъчни облекчения;
- отстъпка в лихвата;
- нисколихвени заеми;
- намаление на социалните осигуровки;
- покупка на ценни книжа при благоприятни условия;
- гаранции;
- доставка на стоки и/или услуги с отстъпка;
- ускорена амортизация;
- други (описват се).
- други (описват се подробно).

10. Схемата обхваща ли инвестиция за основен капитал, отнасящ се до:

- изграждане на ново предприятие;
- разширяване на съществуващо предприятие;
- започване на нова дейност (чрез рационализация, разширяване или модернизация);
- покупката на предприятие, което е закрито или би било закрито, ако не бъде закупено.

11. Посочва си дали заместващата инвестиция е изключена от схемата или не. В случай че не е, районът, обхванат от схемата, трябва да бъде напълно подходящ за помощ съгласно чл. 4, т. 1 от закона и помощта, предоставена чрез схемата, трябва да бъде проучена съгласно т. 23 и следващите (тези обстоятелства се описват подробно).

12. Посочва се каква е стандартната база според схемата за установяване на приемливите разходи:

- земя;
- нематериални инвестиции (описват се подробно);
- сгради;
- заводи, машини;
- други (описват се подробно).

ЗАБЕЛЕЖКА. Необходимо е схемата да съдържа клаузи, че разходите за приемливите нематериални инвестиции (когато такива са предвидени) не трябва да надвишават 25 на сто от стандартната основа при големи предприятия.

ЗАБЕЛЕЖКА. Инвестицията трябва да бъде използвана единствено в предприятието, получаващо регионалната помощ, и след това да бъде включена в активите й.

ЗАБЕЛЕЖКА. Посочва се каква предохранителна мярка е взета от страна на компетентните органи, за да осигурят задържането на приемливите нематериални активи в предприятието, получаващо регионалната помощ, през последните 5 години.

13. Посочва се помощта данъчно облагаема ли е или не.

14. Представят се всички необходими параметри, необходими за изчисляване на интензивността на помощта, като:

- размер на субсидии;
- действащи амортизационни планове;

- данъчна(и) ставка(и) на фирменията печалба;
- нисколихвени заеми и намаление на лихвите и детайлно се посочват; максималната стойност на отстъпката; максималният период на заема; максималният процент¹; максималната продължителност на гратисния период;
- гаранции – видове заеми, които биха могли да бъдат гарантирани.

ЗАБЕЛЕЖКА. В случай на нисколихвен заем се посочва и минималният лихвен процент.

ЗАБЕЛЕЖКА. Предоставя се информация, позволяваща изчисляването на интензивността на гаранцията, включваща периода, процента и общата стойност на гаранцията.

ЗАБЕЛЕЖКА. Посочва се каква мерки са взети от страна на компетентните органи за осигуряване поддръжката на капиталовложението за минимален период 5 години.

15. Ако помощта е за създаване на работни места, свързани с инвестицията, посочва се дали капиталовложението се отнася до:

- изграждане на ново предприятие;
- разширяване на съществуващо предприятие;
- започване на нова дейност (чрез рационализация, разширяване или модернизация);
- покупката на предприятие, което е закрито или би било закрито, ако не е било закупено;
- други (описват се подробно).

16. Посочва се дали тази работни места са свързани единствено с предвидените в проекта първоначални инвестиции или не.

17. Ако инвестицията не е за изграждане на ново предприятие, посочва се какъв е указаният срок за изчисляване на създадените работни места.

18. Посочва се има ли закрити работни места през периода, по време на който те са били създавани.²

19. Посочва се изчислена ли е помощта на базата на:

- процент на работната заплата към създадените работни места;
- общата стойност на едно новосъздадено работно място;
- други (посочват се изчерпателно).

ЗАБЕЛЕЖКА. Разходите за заплата включват брутната сума, т.е. преди облагането ѝ с данък, и отчисленията за задължително социално осигуряване. Посочват се за всеки отделен случай параметрите, необходими за изчисляване интензивността на помощта.

ЗАБЕЛЕЖКА. Посочва се какви предохранителни мерки са предприети от страна на компетентните органи за осигуряване подържането на заетостта за минимум 5 години.

20. Ако схемата предоставя помощ за текуща дейност, посочва се какви са естествените затруднения за преодоляване в областта. Те се описват подробно и се определя тяхната значимост.

---

¹ Сумата на заема като процент или пропорция на приемливото капиталовложение.

² Броя на работните места съответства на броя на заетите лица на пълно работно време за една година, почасово заетите и наетите за сезонна работа.

21. Излагат се аргументи, че осигуряването на помощта е оправдано от гледна точка на развитието на областта.

22. Посочва се по какъв начин формата на помощта и нейната продължителност ще доведат до преодоляване на тези затруднения.

23. Излагат се аргументи, че равнището на помощта е пропорционално на тези затруднения.

24. Предоставят се изготвените планове за осигуряване прогресивно намаляване на помощта.

25. Когато помощта е за транспорт в отдалечени и слабо населени райони, излагат се аргументи, че в областта действително се изискват допълнителни разходи.

26. Посочва се максималният общ размер на разрешената помощ (на базата на съотношението помощ/километър или тон/километър).

27. Посочва се процентът на допълнителните разходи, покрити от помощта.

28. Посочва се какви предохранителни мерки са предприети от националните органи, за да се осигури, че:

- помощта е дадена само във връзка с допълнителните разходи за транспорт на стоки в страната (без допълнителни разходи за транспорт от други държави);

- помощта е изчислена на базата на най-икономичния вид транспорт и най-късия маршрут между мястото на производство или преработка и търговския пункт;

- не е дадена помощ за транспорт и превоз на продукти, за които няма алтернативен маршрут (продукти на добивната промишленост, ВЕЦ и др.).

29. Посочва се обхватът на схемата за държавна помощ като цяло и в частност:

- приложима ли е за земеделски продукти;

- приложима ли е за преработка на земеделски продукти;

- приложима ли е за производство, преработка и маркетинг на рибни продукти;

- прилага ли се за отрасъл транспорт;

- прилага ли се за един от следните отрасли: стоманодобив, корабостроене, синтетични влакна и автомобилостроене (посочва към кои точно).

- прилага ли се за инвестиции;

- прилага ли се в някои отрасли.

ЗАБЕЛЕЖКА. Ако схемата се прилага за транспорт, трябва да съдържа условието, че транспортното оборудване (движимите активи) е изключено от приемливите разходи на инвестициията.

ЗАБЕЛЕЖКА. Ако схемата се прилага за инвестиции, в нея следва да се посочи включва ли тя условието комисията да бъде уведомена поотделно за всяка помощ за голям инвестиционен проект.

ЗАБЕЛЕЖКА. Посочва се в кои отрасли се прилага схемата.

30. Посочва се, ако схемата осигурява различни видове регионална помощ и/или комбинация от инвестиция и регионална помощ за работна заетост, свързана с тази инвестиция, може ли те да бъдат комбинирани и с друг вид помощ и обхванати в същите приемливи разходи.

ЗАБЕЛЕЖКА. Посочва се какви са включените процедури.

30.1. Може ли помощта съгласно схемата да бъде комбинирана с друг вид помощ?

ЗАБЕЛЕЖКА. Посочва се какви са включените процедури.

Схемата трябва да включва условието, че там, където помощта е комбинирана по такъв начин, общият и размер не трябва да надвишава тавана на интензивността, определен за този район. Посочва се схемата включва ли такава клауза.

30.2. Посочва се какви мерки са предприети от предоставящия помощта за осигуряване на изискванията за комбиниране на различни видове държавна помощ.

31. Каква е продължителността на схемата?

31.1. Приспособена ли е схемата към автоматични промени на регионалната карта - интензитет, обхват? (отговаря се с "да" или "не").

ЗАБЕЛЕЖКА. Посочва се срокът за приемане на административен акт, чрез който на предприятието се предоставя правото за ползване на помощта.

32. Бюджет на схемата – предназначение, разбивка за годината.

ЗАБЕЛЕЖКА. Посочва се къде съществуващата схема се изменя или разширява, какъв е бил най-големият получен годишен бюджет, за къде е предназначена схемата, какъв е следващият отпуснат бюджет за изменение/разширение.

33. Ако се променя съществуваща схема, към уведомлението се прилага последният отчет за нейното използване.

ЗАБЕЛЕЖКА. Прилага се декларация, подписана от представляващия предприятието - получател на държавната помощ, относно получените държавни помощи (или ако такива са планирани да бъдат предоставени) през периода на действие на помощта - предмет на това уведомление. Декларацията включва изявление и за размера на получените минимални държавни помощи за 3 години назад.

Дата:.....

Подпис на подателя:.....

**Приложение № 6
към чл. 34, ал. 1, т. 2**

**УВЕДОМЛЕНИЕ ЗА ДЪРЖАВНА ПОМОЩ
ИЗВЪН ПОМОЩТИТЕ ПО РАЗДЕЛИ II-IX**

1. Данни за предоставящия държавната помощ - Министерският съвет или друг държавен орган, който въз основа на закон или друг нормативен акт предоставя индивидуална помощ и схема на държавна помощ и следи за нейното изпълнение (посочва се отговорен служител, име и телефон за връзка).

2. Наименование на индивидуалната помощ или на схемата на държавна помощ.

3. Правно основание - когато предоставянето на помощта се предвижда в индивидуален административен акт, прилага се копие от него.

4. Наименование на предприятието(та) – получател(и) на държавната помощ, и данни за седалището и адреса на управление.

5. Удостоверение за актуално състояние на предприятието – получател на помощта.

6. При схема на държавна помощ:

6.1. Държавната помощ нова ли е? (отговаря се с “да” или “не”);

6.2. В случай че схемата замества съществуваща схема, за последната се посочват следните данни:

- наименование и размер на схемата;
  - дата на уведомяване на комисията;
  - решение, с което схемата е одобрена;
  - как схемата е била променяна - продължителност, бюджет, условия и др.
- 6.3 . В случай че схемата е нова, посочват се нейните цели.

7. Форма на държавната помощ и описание на условията на помощта:

Примерният списък на държавните помощи включва:

- субсидия;
- данъчни облекчения;
- отстъпка в лихвата;
- нисколихвени заеми;
- намаление на социалните осигуровки;
- покупка на ценни книжа при благоприятни условия;
- гаранции;
- доставка на стоки и/или услуги с отстъпка;
- ускорена амортизация;
- други (описват се подробно).

8. Посочва се каква е стандартната база според индивидуалната помощ или схемата на държавна помощ за установяване на приемливите разходи:

- земя;

- нематериални инвестиции (описват се подробно);
- сгради;
- заводи, машини;
- други (описват се подробно).

9. Посочва се дали помощта подлежи на данъчно облагане или не.

10. Предоставят се всички параметри, необходими за изчисляване на интензивността на помощта, като:

- размер на субсидията;
- действащи амортизационни планове;
- счетоводна печалба;
- разходи за данъци, свързани с печалбата;
- нисколихвени заеми и намаление на лихвите, като детайлно се посочват максималната стойност на отстъпката, максималният период на заема, максималният процент³ и максималната продължителност на гратисния период;
- гаранции – видове заеми, които биха могли да бъдат гарантирани.

ЗАБЕЛЕЖКА. В случай на нисколихвен заем се посочва и минималният лихвен процент.

ЗАБЕЛЕЖКА. Предоставя се информация за периода, процента и общата стойност на гаранцията, позволяща изчисляването интензивността на помощта.

ЗАБЕЛЕЖКА. Посочват се взетите мерки от страна на компетентните органи, насочени към осигуряване поддръжката на капиталовложението за минимален период 5 години.

11. Може ли помощта съгласно схемата да бъде комбинирана с друга помощ или по други схеми?

Схемата трябва да включва условието, че когато помощта е комбинирана по такъв начин, общият ѝ размер не трябва да надвишава максималния размер на интензитета, определен за конкретния случай. Посочва се включена ли е такава клауза.

12. Посочва се какви мерки са взети от предоставящия помощта за изпълнение на изискванията за комбиниране на различни видове държавна помощ.

13. Каква е продължителността на схемата?

14. Приспособена ли е схемата към автоматични промени на регионалната карта - интензитет, обхват (отговаря се с "да" или "не").

ЗАБЕЛЕЖКА. Посочва се срокът за приемане на съответния административен акт, с който на предприятието се предоставя правото за ползване на помощта.

15. Бюджет на схемата – предназначение, разбивка за годината.

ЗАБЕЛЕЖКА. Посочва се къде съществуващата схема се изменя или разширява, какъв е бил най-големият получен годишен бюджет, за къде е предназначена схемата, какъв е следващият отпуснат бюджет за изменение/разширение.

Ако схемата се променя или съществуваща схема се разширява, към уведомлението се прилага последният отчет за нейното изпълнение.

ЗАБЕЛЕЖКА. Прилага се декларация, подписана от представляващия предприятието - получател на държавната помощ, относно получените държавни помощи (или

---

³ Сумата на заема като процент или пропорция на приемливото капиталовложение.

ако такива са планирани да бъдат предоставени) през периода на действие на помощта - предмет на това уведомление. Декларацията включва изявление и за размера на получените минимални държавни помощи за 3 години назад.

Дата:.....

Подпис на подателя :.....

**ГОДИШЕН ДОКЛАД
ЗА ДЪРЖАВНИТЕ ПОМОЩИ**

Част I

1. Наименование на програмата за помощ.
2. Държавен орган, отговарящ за изпълнението на програмата.
3. Отговорно лице за подготовката и представянето на доклада (име, телефон за връзка).

Част II

1. Разходи съгласно програмата за отчетния период.
2. Наименование на схемите, съдържащи се в програмата, и общите разходи.
3. Орган, одобрил схемите на държавна помощ (Народното събрание, Министерският съвет, министерство, агенция).
4. Нормативен акт и продължителност на схемата.
5. Финансов източник на помощта (републиканският бюджет, извънбюджетна сметка, фонд и др.).
6. Описание на индивидуалните помощи, съдържащи се в програмата.
7. Състояние на схемата – подадено уведомление (посочват се номерът и датата на писмото до Комисията за защита на конкуренцията), в процес на изпълнение, приключена, замразена, отменена, възстановена.
8. Ако държавните помощи, предоставени съгласно схеми или чрез индивидуални помощи, са разрешени от Комисията за защита на конкуренцията, посочват се номерът и датата на решението.

Част III

1. Описва се всяка отделна схема на помощ или индивидуална помощ съгласно програмата за помощ по отделни видове помощ (например субсидия, заем при облекчени условия, държавна гаранция, данъчно облекчение), определя се и всяка отделна предоставена помощ чрез нейната форма.

Посочва се частта от схемата или индивидуално предоставената помощ съгласно програмата, изпълнявана през отчетния период, като се представя дельт на разходите, насочени към нови проекти по време на отчетния период.

Определят се разходите и оценката на данъчните облекчения за периода, следващ отчетния, като се разграничи новият от вече съществуващ проект.

2. Посочва се броят на получателите на помощта за всяка отделна схема на помощ или индивидуална помощ съгласно програмата (за отчетния период) с разбивка по райони, форми на държавна помощ, размер на разрешената и действително предоставената

помощ, брой на създадените работни места и брой на поддържаните работни места. Ако помощта е предоставена за научноизследователска дейност, придобиване на патенти и трансфер на технологии – описва се частта от разходите през отчетния период, насочени към фундаментални изследвания и прилагане на научните изследвания в икономическите дейности. Описва се подробно дялтът на разходите за предприятието и за изследователската институция.

3. Посочва се петте най-големи получатели за всяка отделна схема:

- 3.1. Пълното наименование на предприятието по съдебна регистрация, точен адрес и БУЛСТАТ;
- 3.2. Името на лицето за връзка (директор, главен счетоводител), телефон, телекс, e-mail;
- 3.3. Отрасловата принадлежност на предприятието;
- 3.4. Размерът, формата и целта на разрешената или предоставената помощ;
- 3.5. Интензитетът на помощта;
- 3.6. Броят на новосъздадените и поддържаните работни места.

Част IV

За всяка отделна схема на помощ или индивидуална държавна помощ се посочват:

1. Приемливите разходи за всеки отделен вид помощ (например за инвестиция: земя, сгради, машини, оборудване, ноу-хау, патенти и др.; за научно-развойна дейност: за персонал, включен в изследователската дейност; разходи за инструменти и оборудване, използвани изключително и постоянно за изследователската дейност; разходи за консултантски услуги и др.; за обучение: лични разходи на обучаващия, разходи за пътуване на обучаващите и обучаваните, текущи разходи, като материали и помагала, амортизация на инструменти и оборудване, използвани предимно по проекта на обучение, разходи за управление и консултантски услуги, свързани с проекта на обучение, и др.).

2. Дали предприятията получатели се идентифицират като малки или средни предприятия.

3. Дали схемата на помощ или индивидуалната помощ съгласно програмата са изменени през отчетния период (ако са изменени, описва се каква е промяната).

4. Ако схемата осигурява “текуща помощ”, посочват се данни за временния и намаляващия характер на помощта.

5. Ако схемата е предназначена за оздравяване, посочва се дали помощта за оздравяване е ограничена до 6 месеца и дали е основана на принципа “един път - последен път”.

6. Ако помощта е предназначена за преструктуриране, посочва се дали се базира на обоснован и перспективен план за възстановяване жизнеспособността на предприятието.

**МИНИМАЛНО НЕОБХОДИМА ИНФОРМАЦИЯ, ПОДЛЕЖАЩА НА ВПИСВАНЕ В
РЕГИСТЪРА ЗА ДЪРЖАВНИТЕ ПОМОЗИ**

1. Наименование на схемата на помощ или индивидуално предоставената помощ, включително минималната помощ.
  2. Дата на одобряване на схемата или индивидуалната помощ.
  3. Орган, одобрил схемата на помощ или индивидуално отпусната помощ.
  4. Нормативен акт, въз основа на който се отпуска помощта.
  5. Принципал, отговорен за изпълнението на схемата на помощ или индивидуално отпуснатата помощ.
  6. Финансов източник на държавната помощ (републикански бюджет, извънбюджетна сметка, фонд и др.)
  7. Размер на помощта (в левово или валутно изражение).
  8. Интензивност на помощта.
  9. Форма на помощта:
    - Субсидия;
    - Заем при облекчени условия (включително данни за продължителността, грatisния период, начина на погасяване, размера на начисляваната лихва и др.);
    - Данъчни облекчения;
    - Гаранция (включително данни за това как е обезпечена гаранцията и разходите, направени за нея);
    - Други.
  10. Цел на схемата на помощ или индивидуално отпуснатата помощ (регионална, хоризонтална, секторна).
  11. Състояние на схемата на помощ или индивидуално отпуснатата помощ (подадено уведомление, в процес на изпълнение, приключена, замразена, отменена, възстановена, разрешена – ако схемата на държавна помощ или индивидуално предоставената помощ са разрешени от Комисията за защита на конкуренцията, посочват се номерът и датата на решението).
  12. Възможност за кумулиране (натрупване) на помощта с друга отпусната помощ.
  13. Период на действие на схемата на помощ или индивидуално предоставената помощ.
  14. Получател(и) на помощта:
    - Наименование на предприятието;
    - Адрес, телефон за връзка;
    - Булстат;
    - Отраслова принадлежност;
    - Материално отговорно лице;
- Други.

